

[Breckmann]

Sydafrika har en børnedødelighed, der ligger 60 pct. lavere end i resten af Afrika. Uddannelsen omfatter 80 pct. af alle sorte børn i skolealderen i Sydafrika til sammenligning med under 50 pct. i gennemsnit i Afrika. I Sydafrika kan 60 pct. af alle sorte mennesker læse, skrive og regne; kun 30 pct. kan det i Tanzania. Lægetætheden i Sydafrika er 1 læge pr. 1.500 indbyggere, og i Nigeria er den 1 læge pr. 40.000 indbyggere. Man har fagforeninger i Sydafrika. Det er en luksus alle andre steder i Afrika. Lønningerne i Sydafrika er 16.000 kr. i gennemsnit imod 4.000 i gennemsnit for resten af Afrika.

Hvad er det for en for sen udvikling, man er i gang med i Sydafrika? Hvad er det for noget selvtillfreds vrøvl, man står her på folketingets talerstol og siger? Det er virkelig ubehageligt at sidde og høre på. Skam jer dog!

Riishøj (SF):

Under debatten er der flere gange blevet talt om, hvem vi skal lytte til, når vi bestemmer vores Sydafrikapolitik. Vi har altså valgt i socialistisk folkeparti at støtte os til det kæmpemæssige flertal i FNs generalforsamling, som har stemplet Sydafrika som en trussel mod verdensfreden og en forbrydelse mod menneskeheden. Vi har valgt at lytte til frontlinjestaterne, de stater, der støder op til Sydafrika, og som alle anbefaler sanktioner, og til det meget, meget store flertal blandt de sorte selv, som i vestlige, ikke-marxistiske undersøgelser – for at understrege det – går ind for, at vi skal bruge sanktioner. Det er vores støttepunkter i fastlæggelsen af vores politik. Det er dem, vi hellere lytter til.

Men der er andre, man kan lytte til. Man kan lytte til dem, der taler for økonomiske interesser. Det er velkendt, at den vestlige samhandel med Sydafrika, f.eks. EF-samhandelen, mellem 1960 og 1980 er blevet tidoblet. Sydafrika har mange strategisk vigtige råvarer, hvoraf næsten alle kan erstattes, men det koster naturligvis at omstille sig økonomisk, og man kan også vælge at sige, at det koster arbejdspladser at standse samhandelen med Sydafrika. Omvendt kan man sige, at det koster penge f.eks. i kulsektoren i Vesten at handle med Sydafrika. Men det koster noget økonomisk, og de, der ensidigt satser

på økonomiske interesser, har selvfølgelig en anden holdning end vi.

Man kan også lytte til påstandene om de sovjetiske trusler. Man kan sige, at Caperten er så vigtig for vestlige sikkerhedsinteresser, at vi for alt i verden må acceptere hvad som helst i Sydafrika i den antikommunistiske kamp. Man glemmer her, at det er så som så med, hvad Sovjetunionen har af indflydelse i det sydlige Afrika. Sovjetunionen er en økonomisk særdeles svag stat, og det er direkte forkert, lodret forkert, at tale om de cubanske styrkers tilstedeværelse i Angola som en invasion. Jeg gad nok vide, hvordan den invasion blev foretaget. Sandheden er jo, at der kom cubanske tropper til Angola, efter at Sydafrika støttet af UNITA havde invaderet to tredjedele af Angola. Jeg kan også her henvise til tidligere udenrigsminister K. B. Andersens ganske fornuftige holdning i denne sag.

Man har også talt om Vesten og sanktioner. Det er jo velkendt, at vi har sanktioner. Tager vi Sovjetunionen, er der nogle, der giver det indtryk af, at vi slet ikke har sanktioner i Øst-Vest-forholdet. Vi har så sandelig sanktioner, der er væsentlig videre end dem, vi har i dag mod Sydafrika. Vi har noget, der hedder Cocombestemmelserne, som omfatter strategiske varer i Øst-Vest-handelen. De går langt, langt videre end det, som i dag gælder i samhandelen mellem Vesten og Sydafrika. Bare man dog kunne indføre de normer med hensyn til samhandelen med Sydafrika.

Vi har også lynhurtigt indført totale sanktioner mod Argentina straks efter Falklandskrigens udbrud, og vi har indført sanktioner både efter Afghanistan og især efter Polen, sanktioner der i allerhøjeste grad var forstærkede, for de omfattede al kredit til Østlandene. Vi har så sandelig brugt sanktioner over for Østlandene, så man kan overhovedet ikke bruge den argumentation.

Der er en masse anti-apartheidretorik, men på grund af de strategiske og de økonomiske interesser er der beklageligvis ikke særlig stor vilje hos de ledende vestlige lande til at gøre noget. Det kan koste dyrt politisk. Sporene fra Iran tror jeg nok skræmmer nogle besindige, og det kan, hvis det går helt galt, gå på samme måde. Det er klart, at Vesten ikke nødvendigvis har et monopol på at have vennligsindede nationer i Afrika. Hvis vi fører en kolonialistisk overgrebspolitik, kan